

Valsts ieņēmumu dienests

Informatīvais materiāls

Nodokļu maksāšanas kārtība ārvalstu vēstniecībās Latvijā nodarbinātām personām

Informatīvajā materiālā sniegta informācija par nodokļu piemērošanas kārtību ārvalstu diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās Latvijā nodarbinātu fizisko personu – rezidentu – ienākumam no algota darba.

Ja fizisko personu – Latvijas rezidentu – nodarbina darba devējs – ārvalsts nodokļu maksātājs –, algas nodokli aprēķina un budžetā iemaksā:

1) darba devējs

vai

2) pats nodokļa maksātājs.

Lai ievērotu diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību darbinieku intereses un palielinātu viņu sociālo aizsardzību, kā arī nodrošinātu vienādas iespējas sociālās apdrošināšanas jomā, diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības Latvijā var veikt valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par saviem darbiniekiem – Latvijas Republikas iedzīvotājiem –, reģistrējot tos kā darba ņēmējus.

Vēstniecība var vienoties ar darbinieku un ieturēt algas nodokli no darbinieka algas.

I. Ja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un algas nodokli maksā vēstniecība kā darba devēja

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Ja vēstniecība izvēlas veikt valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par saviem darbiniekiem, tā reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā kā darba devēja.

Darba devējs katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedzot ziņas par darba ņēmējiem (Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 “Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto

iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1.pielikums).¹

Darba devējs iemaksā speciālā budžeta kontā obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju reizi mēnesī termiņos, kādi norādīti Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā paziņojumā².

Obligāto iemaksu maksājumus pārskaita uz šādu kontu:

Saņēmējs	Valsts kase
Reģistrācijas numurs	90000050138
Konta numurs	LV37TREL1060000220000
Saņēmēja BIC kods	TRELLV22

Darba devēja un darba ņēmēja obligāto iemaksu objekts ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, neatskaitot neapliekamo minimumu, nodokļu atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, par kuriem nodokļu maksātājam ir tiesības samazināt apliekamo ienākumu³.

Obligāto iemaksu likmes atsevišķiem apdrošināšanas veidiem nosaka katru gadu Ministru kabineta noteikumos.⁴

Obligāto iemaksu likmes (%) atkarībā no darba ņēmēja statusa 2018.gadā

	Darba ņēmējs	Darba ņēmējs – sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (t.sk. ar atvieglotiem noteikumiem)	Darba ņēmējs – izdienas pensijas saņēmējs vai III grupas invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs
Kopējā likme, t.sk.:	35,09	30,87	32,64
darba devēja likme	24,09	21,31	22,52
darba ņēmēja likme	11,00	9,56	10,12

Katru mēnesi līdz datumam, kas noteikts kā ikmēneša obligāto iemaksu veikšanas termiņš, darba devējs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā darba devēja ziņojumu (Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 “Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju

¹ Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 “Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8.punkts

² Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 21.panta pirmā daļa

³ Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14.panta pirmā daļa

⁴ Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 18.panta pirmā daļa un Ministru kabineta 2017.gada 19.decembra noteikumi Nr. 786 “Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem”

reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli” 3.pielikums), kurā iekļauj gan obligāto iemaksu, gan algas nodokļa summu, ja tā ieturēta no darbinieku atalgojuma.⁵

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Ārvalsts diplomātiskā un konsulārā pārstāvniecība Latvijas Republikā no Latvijā dzīvojošo darbinieku – Latvijas rezidentu – ienākumiem, vienojoties ar darbiniekiem, var pati ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk – algas nodoklis) ienākuma izmaksas brīdī un pārskaitīt to budžetā.

Ja algas nodokli ietur un pārskaita budžetā darba devējs – ārvalsts diplomātiskā un konsulārā pārstāvniecība, kas nodarbina darbinieku –, tad algas nodoklis iemaksājams budžetā reizi mēnesī, izmaksājot darbiniekam atalgojumu.⁶

Sākot ar 2018.gada 1.janvāri nodokļa likme, kas jāmaksā no mēneša apliekamā ienākuma, ir šāda:

- 20 % – mēneša ienākumam (izņemot neapliekamos ienākumus) līdz 1667 *euro*);
- 23 % – mēneša ienākuma (izņemot neapliekamos ienākumus) daļai, kas pārsniedz 1667 *euro*.⁷

Ja darbinieks darba devēju algas nodokļa grāmatiņā ir atzīmējis par galveno ienākumu gūšanas vietu, tad darbinieka apliekamais ienākums ir viņa mēneša ienākums, (izņemot neapliekamos ienākumus), no kura tiek atskaitīti attaisnotie izdevumi, atvieglojumi⁸ un Valsts ieņēmumu dienesta prognozētais mēneša neapliekamais minimums.

Par algas nodokļa likmes piemērošanu algota darba ienākumam, kā arī par atvieglojumu piemērošanu, Valsts ieņēmumu dienesta prognozētā neapliekamā minimuma piemērošanu var iepazīties Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļa vietnē: sadaļā Nodokļi/ Iedzīvotāju ienākuma nodoklis/ Informatīvie un metodiskie materiāli/ Nodokļa aprēķina un maksāšanas kārtība/ [“Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no algas un citiem fiziskās personas ienākumiem”](#) 3.sadaļā “Nodokļa likmes piemērošana algota darba ienākumiem”.

Ieturēto algas nodokli pārskaita uz šādu kontu:

Saņēmējs	Valsts kase
Reģistrācijas numurs	90000050138
Konta numurs	LV91TREL1060000110000
Saņēmēja BIC kods	TRELLV22

⁵ Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 23.panta pirmā daļa

⁶ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta piektā daļa

⁷ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15.panta trešā daļa

⁸ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 3.panta otrā daļa

Darba devējs līdz taksācijas gadam sekojošā gada 1.februārim iesniedz paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām bet, ja darba attiecības ar šo darbinieku izbeigušās pirms gada beigām, – līdz darba attiecību izbeigšanās mēnesim sekojošā mēneša piecpadsmitajam datumam.⁹

Atbildība

Ja vēstniecība ir izvēlējusies veikt sociālās iemaksas par saviem darbiniekiem un reģistrējusies kā darba devēja, kā arī, gadījumā, ja tā ir vienojusies ar personu, ka ieturēs algas nodokli no izmaksājamā atalgojuma, tā ir atbildīga par šo nodokļu savlaicīgu nomaksu. Par samaksas termiņa nokavējumu darba devējam aprēķina nokavējuma naudu – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu.¹⁰

II. Ja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un algas nodokli maksā darbinieks

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Ja algas nodokli par personas ienākumiem nemaksā darba devējs – ārvalsts diplomātiskā un konsulārā pārstāvniecība Latvijas Republikā –, fiziskā persona pati aprēķina algas nodokli no saviem algota darba ienākumiem un iemaksā to budžetā.¹¹

Fiziskā persona – rezidents – reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā līdz tā mēneša beigām, kas seko mēnesim, kurā persona stājusies darba attiecībās ar ārvalsts diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību Latvijas Republikā.

Reģistrējoties par algas nodokļa maksātāju, fiziskā persona uzrāda pasi un ar darba devēju noslēgto darba līgumu.

Ja fiziskā persona – rezidents – Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējusies mēnesī, kas seko mēnesim, kurā tā stājusies darba attiecībās ar minēto darba devēju, izdarot algas nodokļa maksājumu pirmo reizi, fiziskā persona nodokli samaksā par mēnesi, kurā tā stājusies darba attiecībās, un tam sekojošo mēnesi.

Ja fiziskā persona – rezidents - algas nodokļa grāmatiņu nav iesniegusi citā ienākumu gūšanas vietā (algas nodokļu grāmatiņa ir pie viņa), tad, aprēķinot algas nodokli, fiziskā persona var piemērot atskaitījumus (Valsts ieņēmumu dienesta prognozēto neapliekamo minimumu, atvieglojumus par apgādībā esošām personām).

Fiziskā persona – rezidents (ārvalsts diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības Latvijas Republikā darbinieks) – no mēneša darba samaksas aprēķināto nodokli (20 %, 23 %) ieskaita budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumā.

⁹ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta septītā daļa

¹⁰ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 29.panta otrā daļa

¹¹ Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 12.2.apakšpunkts

Paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām minētā fiziskā persona – darbinieks – iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam līdz taksācijas gadam sekojošā gada 1.februārim, bet, ja darba attiecības ar šo darba devēju (ārvalsts diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību Latvijas Republikā) izbeigušās pirms gada beigām, – līdz darba attiecību izbeigšanās mēnesim sekojošā mēneša piecpadsmitajam datumam.¹²

Par ārvalsts vēstniecībā gūto algotā darba ienākumu ārvalsts vēstniecības darbinieks, kurš ir Latvijas rezidents, iesniedz gada ienākumu deklarāciju un nodokli aprēķina rezumējošā kārtībā, ņemot vērā gada laikā avansā samaksāto nodokli.¹³

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” normas neparedz Latvijas Republikā akreditētajās diplomātiskajās vai konsulārajās iestādēs strādājošo iekšzemes darba ņēmēju obligāto valsts sociālo apdrošināšanu, bet sniedz iespēju šīm personām brīvprātīgi pievienoties valsts sociālās apdrošināšanas sistēmai, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju atbilstoši veikto iemaksu apmēram.

Brīvprātīgi valsts sociālajai apdrošināšanai var pievienoties 15 gadu vecumu sasniegušās personas, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kuras nav pakļautas obligātajai valsts sociālajai apdrošināšanai Latvijas Republikā. Pensiju apdrošināšanai brīvprātīgi var pievienoties persona, kurai nav piešķirta valsts vecuma pensija.

Fizisko personu kā brīvprātīgi apdrošināto personu reģistrē ar dienu, kad tā iesniedz reģistrācijas lapu jebkurā [Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras](#) nodaļā ([1.pielikums](#)).

Atbildība

Ja fiziskā persona ir reģistrējusies par algas nodokļa maksātāju un pati aprēķina algas nodokli, tā ir atbildīga par nodokļa nomaksu. Par samaksas termiņa nokavējumu nodokļa maksātājam aprēķina nokavējuma naudu – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu.¹⁴

15.02.2018.

Informāciju sagatavoja

Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvalde

¹² Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.panta 9.¹ daļa

¹³ Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19.panta pirmā daļa

¹⁴ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 29.panta otrā daļa.